HET

BIETEUTJE

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VAN
DE WIELEWAALAFDELING HOOGSTRATEN

jaargang 5
nummer 26
maart-april
1986

AAN

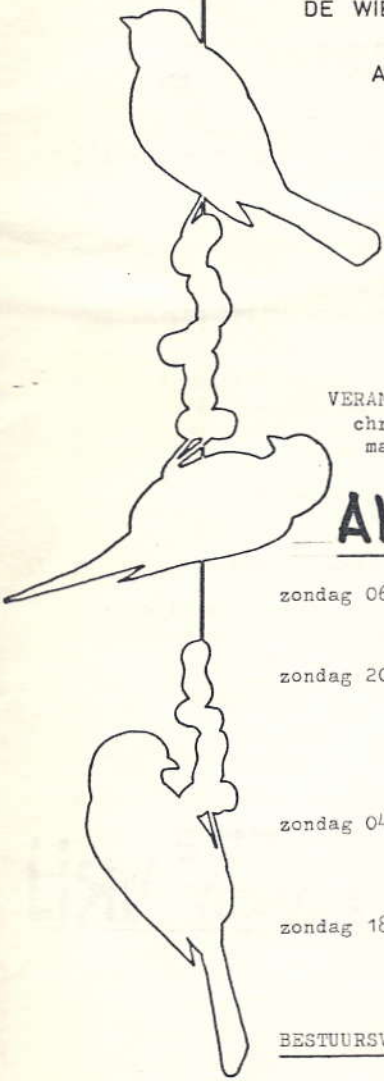

VERANTW. UITG. & REDAKTIE:
chris paepen klinketstraat 23 wortel (3145878)
magda verhoeven 1.de koningklaan 395
hoogstraten (3143794)

AKTIVITEITEN KALENDER

zondag 06.04 BEHEERSWERKEN IN 'DE KOEBERG'
zie vorige editie.

zondag 20.04 Fietstocht VOORJAARSBLOEIERS
vertrek 8.30 Hoogstraten kerk en
Keerle dorp,
9.00 Schoorbrug (Hal)
enkel voormiddag.

zondag 04.05 Wandeling OCHTENDZANG (Wortel Kolonie)
vertrek 7.00 aan kafé Snoeys (Castel)
enkel voormiddag.

zondag 18.05 Fietstocht LANGS DE VAART (van Turnhout naar Brecht)
vertrek 9.30 Hoogstraten kerk
ganse dag.

BESTUURSVERGADERING: nog af te spreken!

AKTIVITEITEN EKSTRA

Op 28 februari ll. konden we ons reeds tegoed doen aan verrukkelijke beelden over VOORJAARSBLOEIERS.
De dia's van ons aller broeder Joris waren werkelijk adembenemend.
Zijn reeks over grassen was een echte lofzang aan deze, vaak verguisde, vertegenwoordigers van het plantenrijk.
Een nieuwe wereld werd voor mij geopenbaard!
Nooit had ik durven vermoeden dat in die "domme" grassen zulk een pracht en diversiteit verscholen zit.
Tot zover een getuigenis over de dia-avond 'lentebloeiers'.
Diezelfde lentebloeiers zullen we op onze volgende fietstocht tenvolle kunnen bewonderen.

Wie herinnert zich nog de vorige OCHTENDZANG-tochten... een aantal slaapkoppen, zich voortslepend langs een zandwegel in Wortel-Kolonie...
tot een eerste gevederde onverlaat zijn schrille fluittoontjes de ijle ochtendlucht inschuifelt... een fantastische manier om te ontwaken! (hoewel Uw redaktie zich nog fantastischer manieren kan inbeelden!!!)
Om dit jaar IEDEREEN de kans te geven dit mee te maken, hebben we het vertrek op een iets later tijdstip vastgelegd (7.00uur ipv 4.30uur in de ochtend).
Echt iets dus voor 'de late rakker en de vroege bakker'.

Al dikwijls over horen vertellen, maar nog nooit meegedaan:

EEN FIETSTOCHT LANGS DE VAART...

De vaart, naar ik vermoed een oord waar de meesten van ons nog niet vaak vertoefd hebben, of wel?
Tevens een gebied met een aparte flora en fauna, en met vele plekjes waar het heerlijk moet zijn om piknikken en luilekkerlang in het malse gras te liggen... NATUURBELEVING TEN VOETEN UIT dus.
Lijkt me echt iets voor alle aktievelingen onder ons die ook wel eens overdag de horizontale lichaamshouding willen aannemen!!!

NB: het wordt wel een vrij lange, maar gezapige fietstocht, vergeet piknik en drinkbus niet, om maar te zwijgen over fiets en plakgerief!

HOU VOLGEDE DATA ALVAST VRIJ

weekend van 1 juni	FIETSTOCHT IN DE OMGEVING VAN ZUNDERT.
weekend van 15 juni	TRIP NAAR DE ST.PIETERSBERG EN DE GEUL. (orchideeën)!!!

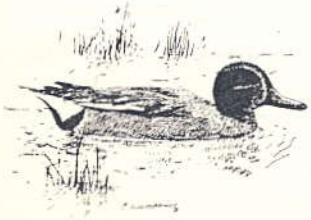

Zoals in het vorig nummer vermeld gaat de kersverse Hoogstratense Vogelwerkgroep dit jaar het aantal broedgevallen van de Torenvalk invetariseren.
Wie nog wil meewerken kan best kontakt met één van de leden opnemen zie vorig nummer. Elke waarneming van een torenvalk is zéér welkom, gelive de datum en de, zo nauwkeurig mogelijke, plaatsaanduiding te vermelden.

HOE INVENTARISEREN ?

Broedbiotoop : Zowat overal zowel in weidegebiedn, bossen als steden. De Torenvalk broedt zowel in oude nesten van Zwarte Kraai, Ekster als in nestkasten, kerktorens, boerderijen en in knotwilgen en op de grond indien niets anders voorhanden is. In onze streek broedt hij vooral in oude nesten.

Inventarisatietijd : half maart tot half juli, maar vooral van begin april tot in juni.

Waarnemingen : noteren van 1) jagende en rustende vogels
2) baltsende en roepende vogels :
baltsvlucht mannetje - naar nest vliegen met licht omhooggehouden vleugels in dalende vlucht.
In maart/april zijn ze bij de paarvorming zeer luidruchtig en opvallend, tijdens het broeden teruggetrokken en stil.
3) voedselvluchten
4) bewoonde nesten
5) bedelende jongen, wanneer de jongen bijna uitvliegen zijn ze zeer luidruchtig.

Interpretatie : Indien het nest niet wordt gevonden dan zijn er tenminste 3 waarnemingen nodig verspreid over 4 weken in hetzelfde gebied. Opgelet : Torenvalken hebben soms kleine territoria en jachtgebieden kunnen elkaar soms aanzienlijk overlappen. Uitzonderlijk komen zelfs kleine kolonies voor en dan is nestlokalisatie noodzakelijk. In bossen zijn torenvalken soms moeilijk te lokaliseren.

ZJEF

Bronnen : - Handlieding voor het inventariseren van broedvogels in Nederland (K.N.N.V. NR 96)
- Vogelinventarisatie (Natuurbeheer in Ned. deel 3)

WAARNEMINGEN

21/12/85 : 4 ex. staartmees (Sint- Antonius- Zoersel)

28/12.85 : 7 ex. kleine wilde zwaan (Leemstraat Hoogstraten)
Trekkend N.W. - richting.

30/12/85 : Bij mijn wandeling (Wortel Kolonie - Rooie Weg)
4 ex. Buizerd
I mannetje Bruine Kiekendief.

31/12/85 : (zelfde wandeling als daags voordien)
Rooie Weg: 3 ex. staartmees
I ex. buizerd

Bosuil: 3 ex. Koperwiek
I ex. steenuil

Oostvogels Michel

NIEUWS.....

VOORJAARSFENOLOGIES ONDERZOEK 1986

De vogelwerkgroep van de jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming zet het in 1985 gestarte fenologies projekt verder in 1986.

Het voorjaarsfenologies onderzoek beoogt een kwalitatieve studie van aankomstpatroon en geografische spreiding der eerste voorjaarswaarnemingen van zomergasten.

De vogelwerkgroep verwacht daarvoor ook jouw eerste voorjaarswaarnemingen van zomergasten (al was het enkel boerenzwaluw en tjiftjaf, alle waarnemingen zijn welkom).
Je maakt hierbij liefst gebruik van bijgaand formulier (binnenbladzijde). Enkel waarnemingen uit VLAANDEREN worden verwacht.

Waarnemingen ten laatste op 15 juli te bezorgen aan Zjef Leestmans (Domein den Rooy, Ulicotenseweg 54-54 Meerle).

Het verslag met de uitgebreide resultaten van 1985 (met lijst der medewerkers) verschijnt eind april 1986, en kan je bekomen door storting van 50,-fr op rek.nr. 737-4263073-63 van JNM, Kortrijksepoortstraat 140 te 9000 Gent.

Bedankt voor je medewerking.

VERSLAGEN

HET VERDRONKEN LAND VAN SAEFTINGEN 16 - 2 - 86

Om IO uur stonden we al met z'n achten te wachten. Waar bleven de Kris en de Lu nu toch! Maar zoals normaal komen die Wielewalers van Hoogstraten en omgeving dikwijls te laat.
Om IO;IO uur waren we met z'n elven: Zjef, Ludo, Leo, Kris, Luc, Eddy, Hans, Jan, To Lief, en hm, Dimitri.
Het bakske van de Kris haalde onze gids, de Sooi, af. Vervolgehs reden we richting Saeftinghe.
Na de koffie, ne koffie met een witteke of na de snert vertrokken we, vol moed, met de auto naar de Gasdam. Daar gingen we dan te voet verder over de vlakte.
Tijdens een paar uur durende tocht zagen we 44 verschillende soorten vogels.
Hier volgt de lijst: blauwe reiger, komgans, sorry, kolgans, grauwe gans, canadese gans, brandgans, bergeend, smient, wilde eend, pijlstaart, slobeend, tafeleend, kuifeend, bruine kiekendief(manneke) , blauwe kiekendief (manneke en vrouwke), havik, sperwer, ruigpootbuizerd,(!!!!!!!!!) torenvalk, patrijs, waterhoen, scholekster, zilverplevier, bonte strandloper,(vanop 5 meter afstand !!!) wulp, tureluur, kokmeeuw, zilvermeeuw, holenduif, houtduif, graspieper, oeverpieper, merel, fitis, vlaamse gaai, ekster, kauw, roek, zwarte kraai, bonte kraai (!!!!) spreeuw, huismus, groenling, rietgors, buizerd, spec. KRAANVOGEL (!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!)
Ongelooflijk maar waar!!! Er vloog één KRAANVOGEL en die hebben wij dan toch gezien. (spijtig eh, Jan! waarom ging de gij na ni mej? Och hadde de plllsssrrrlll ploep ploep!!!!)
Na de tocht zijn we dan naar de auto gewandeld. Vervolgens zijn we nog wat snert, koffie, chocomelk, en alkoholische drank binnen gaan kappen. Rond I8 uur, toen we ui gepraat waren, zijn we naar huis gereden.
P.S. - Voor de thuisblijvers: ge zijt stom gewist om ni mej te gaan.
Na hebt ge ne Kraanvogel, ne buizerd, ne rietgoss, ne groenling, een huismus (!!!!!) een spreeuw, een bonte kraai, en de rest gemist.

- voor diegene die meegewist zijn: ge zijt slim gewist om mej te gaan; Na hebt ge ne kraanvogel , ne buizerd spec., ne rietgors, ne groenling, een huismus,(!!!!) een spreeuw, een bonte kraai en de rest gezien. !!!

PADDESTOELENWANDELING IN " DE KOEBERG" (22-9-85)

Zeven enthousiaste Wielewalers stonden die zondagnamiddag aandachtig te luisteren naar Broeder Joris " beperkte " kennis, Beperkt dan wel volgens Broeder Joris zeggen, want als zijn kennis beperkt is dan wil ik wel eens iemand tegenkomen met een grote kennis over paddestoelen.
Een greep uit de paddestoelen die we gezien hebben en wiens namen (Nederlandse en latijnse) hij zo maar uit zijn mouw schudde, met kenmerken en plezante verhalen erbij.: Krulzoom, melkzwam, muizestaartzwammetje, fopzwam (dierf zelfs Broeder Joris nog te foppen, maar deze trapte er altijd net niet in) eikebladzwammetje, wortelende aardappelbovist, geelbruine spleetvezelkop, hertezwam, helmmycena, russula (smaak van waterpeper, als je weet wat dat wil zeggen... wij weten het) honingzwam, berkezwam, meniezwammetjes, zwavelkopjes, donsvoetje, stinkzwam (fascinerend) , kaalkopje, melksteenmycena, dennevlamhoedje, paarse knoopzwam, elfenbankjes, grijze gaatjeszwam, fraaisteelmycena, koraalzwam, roestvlekzwam, witsteelfranjehoed, zwartgroene en kruidige melkzwam, gele hoorntjes, paardehaarzwammetje, vliegezwam, vlokkige vezelkop, ammoniet, veenmos-grauwkop, groene anijstrechterzwam, kastanjeboleet,...
Hoe is het in Gods naam mogelijk dat iemand dat allemaal kan onthouden...
Weer eens één van die vele natuurwonderen.!!!

Hilde.

BESTUURSVERGADERING (07.03.86) ten huize Leestmans.

Kort en bondig, dat is de boodschap!

Leo had zich laten verontschuldigen;

Met ons drieën hebben we de klus dan maar geklaard (Ludo, Zjef en ikke)
Vooral de aktiviteitenkalender en een boel administratieve beslommeringen hielden ons bezig, daarna was er nog tijd voor een gezellige babbel.
Hoewel de vrouwe des huizes ziek te bed lag liet de kasteelheer zich geen moeite gespaard (of zoiets) om ons, gasten, tot en met in de watjes te leggen.
Bedankt!

Chris.

FIETSTOCHT NAAR DE BLEKE HEI (16/03/86)

Aanwezigen: jan haest, Bram everaert, bart.
Afwezigen: ca. 70.

Het zou vandaag een mooie dag kunnen worden want de zon zou ook van de partij zijn.

Tegen kwart voor tien arriveerde ik aan de kerk. Er waren nog geen bieteutjes te bespeuren. Iets later maakte bram everaert er 'n écht groepje van (van 2 personen). Bram wilde ook graag in de Wielewaal komen, maar eerst zou hij een voorproefje nemen.

Tegen tien uur kwam jan haest ons groepje vergroten tot 3 personen. Nu was het dus nog wachten op een gids.
Rond kwart na tien was er nog steeds niemand en daarom besloten we te bellen naar de leden van het bestuur maar... ze waren niet thuis. Omdat niemand van ons de weg nog kende naar de bleke hei, besloten we dan maar naar de E10-put te rijden.

Onderweg zagen we enkele gruttoïs die over de weiden scheerden. De kieviten stapten rustig door het korte gras of maakten buitelende vluchten in de lucht.
Iets verder steeg er dan weer een leeuwerik op uit her gras.
We werden ook nog begroet door kraaien, kauwen, eksters, houtduiven, reigers en vele hazen.

Aan de put zijn we dan afgestapt. Daar maakten we een wandeling rond de plas waarop nog een 50-tal eenden zaten.

Nadat we rustig gegeten hadden reden we rond half drie terug naar Hoogstraten.

bart.

NVDR: voor in ons volgende nummertje verwachten we nog een verslagje van het groepje dat vanuit Meerle de bleke hei is gaan verkennen.

NVHB (Noot Van Het Bestuur):
missen is menselijk, en zo kwam het dat er geen gids op de afspraakplaats aanwezig was!
sorry hoor... we zullen het nooit meer doen! beloofd!
alléé, we zullen alleszins proberen!

UIT HET ARCHIEF VAN DE GROENTJES

DE GRUTTO

Limosa Limosa

De grutto is een vogel die bij ons voorkomt op vochtige graslanden en natte heidevelden. Het is een prachtige vogel ongeveer zo groot als een duif met zwarte poten en een bruingrijs verenkleed. Zijn hals heeft een rosse schijn. De bek is lang met een lichte kleur en een zwarte punt. Bij het opvliegen zien we duidelijk een brede witte rand op de vleugels en een zwartwitte staart. Hij heeft een snelle regelmatige vlucht waarbij de hals helemaal gestrekt wordt gehouden, evenals de poten. Bij het landen houdt hij zijn vleugels enkele ogenblikken gespreid en loopt dan kalm een eindje vooruit. Graag zit hij op een hek of weipaal op uitkijk.

Het voedsel van de grutto bestaat uit wormen, spinnen, sprinkhanen, kevers, libellen, slakken, kikkerbroed, kikkervisjes en kleine weekdieren.

Het nest van de grutto bevindt zich altijd op de grond en meestal op het hoogste punt van het terrein. Het is beter verstopt dan de nesten van kievit en wulp. Het bestaat uit een ondiep kuiltje in de begroeiing dat gevoerd is met wat stro of takjes. De grutto legt vier eieren die peervormig zijn. Ze worden gelegd vanaf de tweede week van april tot begin juli. Gedurende 23 of 24 dagen worden ze door beide ouders bebroed. Het mannetje broedt meestal 's nachts. Tegen de tijd dat de eieren uitkomen, is het wijfje zo broedvast dat men ze gemakkelijk kan aaien of zelfs ringen op het nest. Beide ouders nemen de verzorging van de jongen op zich, die onmiddellijk na de geboorte het nest verlaten. Na een maand kunnen ze al vliegen.

De grutto is een beschermde vogel in de Benelux, maar door het regelmatig hooien en het eierrapen kan de soort zich moeilijk handhaven. Er zijn nog slechts een 200 broedparen in België, vooral in Oost-Vlaanderen, de Kempen en in Limburg.